

На 20 септември в зала № 7 на НДК „Людмила Живкова“ се проведе разговор около кръглата маса, посветен на преводите на поемата „Септември“ от Гео Милев. Той бе организиран от Съюза на преводачите в България.

Чуждестранните участници в дискусиата споделиха свои мисли и впечатления от работата си върху преводите на „Септември“, като изтъкнаха достойнствата на тази ярка антифашистка творба и неотразимото ѝ въздействие върху съзнанието на читателите. В работата около кръглата маса активно участие взеха и видни български поети и преводачи. Като направиха задълбочени обзори на качеството на досегашните преводи на поемата, те отпратиха към гостите редица конкретни предложения и препоръки във връзка с бъдещата им работа върху нейния текст.

Тази среща-разговор запълни някои „бели петна“ в осведомеността ни за преводите на поемата „Септември“ по света. Езиците, на които е преведена, са вече 25, интересът към нея в чужбина непрекъснато нараства, разширява се географията на нейното разпространение. Това са неоспорими доказателства за уникалността ѝ като явление в световната поезия.

Един от последните преводи на поемата е вдъхновено дело на известната кипърска поетеса Ели Пеониду. С близкото сътрудничество на поводача Милко Цонев тя представя на своите сънародници избрани творби на Гео Милев в самостоятелен сборник под заглавие „Септември“. Книгата, отпечатана на високо полиграфично равнище, излиза в атинското издателство „Синхрони епохи“ („Съвременност“) през 1981 година. Наред с неоспоримите качества на преводача, тя е спечелила много и от находчивото решение да бъде илюстрирана с изящните рисунки върху камък на Янис Рипос. Без да са правени специално за изданието, те са близки до духа и атмосферата на включените в него творби. Своето образно въвеждане към тях е и великолепната „Поема в синьо“ на Рипос, която, предхождана от лаконичния предговор на Веселин Аядрев за творчеството на Гео Милев, затвърждава

ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОТО ШЕСТВИЕ НА ЕДНА ПОЕМА ПО СВЕТА

КИПЪРСКАТА ПОЕТЕСА ЕЛИ ПЕОНИДУ РАЗКАЗВА ЗА ГРЪЦКИЯ ПРЕВОД НА „СЕПТЕМВРИ“.

впечатлението за големите достойнства на изданието.

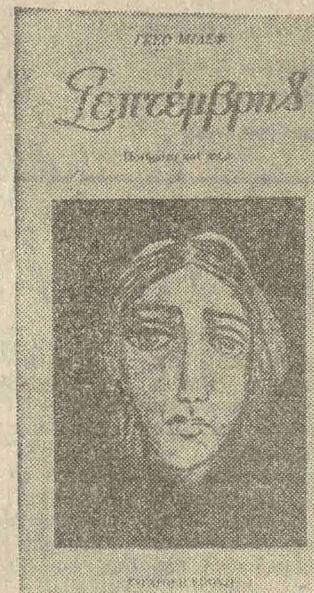
За своята съвместна работа с преводача Милко Цонев и за организираната в гр. „Лимасол“ литературна вечер в чест на Гео Милев Ели Пеониду любезно сподели:

„Избраните творби на Гео Милев в превод на гръцки език издателство „Съвременност“ отпечата в отделна книга по повод 1300-годишнината на българската държава. Във връзка с този юбилей в Кипър бяха устроени поредица от вечери за България.

На вечерта, която се състоя в Никозия, ние имаме удоволствието да посрещнем като скъп гост Георги Йорданов, председател на Комитета за култура. Тогава представихме за първи път и новата книга с преводи на Гео Милев на гръцки език. На състоялата се седмица по-късно в Лимасол литературна вечер, организирана от Дружеството за кипърско-българска дружба и посветена на Гео Милев, присъствава големият френски поет и борец за мир Луи Арагон, който за съжаление не е вече между нас. Когато споменахме пред него името на българския поет, той каза:

— Да, знам за него, това е един голям поет и за мен ще бъде удоволствие да бъде сред нас!

Искам да споделя, че излизането на книгата в Кипър беше отбелязано с много отзиви в печата

та, радиото и телевизията. Подобен радушен прием сборникът има и в Гърция.

Когато за първи път прочетох превод на поемата „Септември“ на гръцки език, имах чувството, че това са гръцки хора, които, зле въоръжени, слизат от планините, за да се борят за свобода си. Именно в това е гениалността на поемата, че е писана сякаш за всички народи.

Над превода на „Септември“ работих съвместно със своя български колега Милко Цонев, с когото стих по стих и дума по дума навлизахме в спецификата и характерната образност на поемата. По-късно в продължение на шест месеца работих самостоятелно над превода, за да се доближа максимално до оригинала. В крайна сметка останах неудовлетворена от постигнатия творчески резултат, което, вярвам, ще породии щастливата възможност да се върна отново към тази велика творба, към необозримия дух на нейния безсмъртен създател...

Думите на Ели Пеониду, споделени и от други нейни колеги-преводачи, са достатъчно осознание за нашата вяра и нашата гордост, че „Септември“ ще бъде пламтящ факел и за други страни и народи, дръзнали да отхвърлят бремето на робската си участ.

Георги ДАНЕВ

*Επιφύλαξη "Σεπτέμβριος" 20/10/1983
Από το βιβλίο "Σεπτέμβριος" του Γεωργίου Μιλέβ και μεταφράσεως
της Ε. Παιονίδου*

AS1.187